

Översikt av verksamhetsberättelse i lokala programområden (LPO) 2024

Rapporten är framtagen 2025-05-15

Vid frågor rörande rapporten kontakta:

Avdelningen för hälso-och sjukvårdsstyrning, Enheten för kunskapsstyrning

Aleksandra Cavic, hälso- och sjukvårdsstrateg Aleksandra.Cavic@skane.se

Tel: 072 59 97 2 52

Innehållsförteckning

1 LPO akut vård	3
2 LPO barns och ungdomars hälsa	4
3 LPO cancersjukdomar	5
4 LPO endokrina sjukdomar	6
5 LPO hjärt- och kärlsjukdomar	7
6 LPO hud- och könssjukdomar	8
7 LPO infektionssjukdomar	9
8 LPO kirurgi och plastikkirurgi	10
9 LPO kvinnosjukdomar och förlossning	11
10 LPO levnadsvanor	12
11 Lokalt primärvårdsråd (LPR)	13
12 LPO lung- och allergisjukdomar	14
13 LPO mag- och tarmsjukdomar	15
14 LPO medicinsk diagnostik	16
15 LPO nervsystemets sjukdomar	17
16 LPO njur- och urinvägssjukdomar	18
17 LPO perioperativ vård, intensivvård och transplantation	19
18 LPO psykisk hälsa	20
19 LPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin	21
20 LPO reumatiska sjukdomar	22
21 LPO rörelseorganens sjukdomar	23
22 LPO/RPO sällsynta sjukdomar	24
23 LPO tandvård	25
24 LPO äldres hälsa och palliativ vård	26
25 LPO ögonsjukdomar	27
26 LPO öron, näs och halssjukdomar	28

1 LPO akut vård

Ordförande: Lindegren Andreas, Andreas.Lindegren@skane.se

Processledare: Alexander Dozet, Alexander.Dozet@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Remissyttrande	En remissgrupp formerades under 2024 inom LPO akut vård för att förbättra processen kring hantering av remisser.	Under 2024 har LPO akut vård behandlat och kommit med synpunkter på 16 remisser från olika instanser.
Primär/sekundär triage	LPO bevakar det regionala arbetet med primär triage. Utmaningar kopplade till sekundär triage diskuterats i LPO.	
LAG POCUS	Bemanningen av LAG pågår. Framtagande av gap-analysen pågår. Ett antal åtgärdsförslag har identifierats.	
LAG ambulans	Möjligheter har skapats för att stärka arbetet att utveckla ambulansens och larmcentralernas (Egen drift och SOS Alarm) arbete med vårdförlopp. Under året 2024 har arbetet främst inriktats på stroke och sepsis.	Besvarat remisser.
LAG akuta flöden	Arbetet med att utveckla en applikation för att följa flödet av remisser till akutmottagningar har fortskridit under året, och flera viktiga steg har tagits. Fokus har legat på att säkerställa datakvalitet, förbättra funktionalitet samt skapa en mer användarvänlig struktur.	
LAG läkemedel akut vård	Inom LPO Akut vård har frågan om antidoter adresserats genom LAG Akuta Läkemedel i samverkan med Enhet Läkemedel. Under 2024 har en inventering av läkemedel på akutmottagningarna i Skåne genomförts. Därefter har en kartläggning av antidoter gjorts, och arbete pågår med att ta fram en regional rutin för samordning av dessa, regionala spädningsscheman samt riktlinjer för sällan använda läkemedel.	Arbetet med generella ordinationer har slutförts och en rekommendation är framtagen.

2 LPO barns och ungdomars hälsa

Ordförande: Falkenstein-Hagander Kathy,

Kathy.Falkenstein-Hagander@skane.se

Processledare: Anna S Andersson, Anna.S.Andersson@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Barnhälsovård	Kontinuerlig samverkan med utvecklingsenhet barnhälsa.	Pågående kontakt.
Digitala vårdmöten för barn och ungdomar	Bevakat digitala seminariet, kontakt med 1177, patientinformation.	Granskning utfört. Pågående arbete med patientinformation.
Tal och språkstörningar	Nominerat till NAG.	Ordförande i NAG är även medlem i LPO.
Astma	Nominerat till denna sakkunniggrupp.	Slutfört.
NAG kunskapsstöd	Föreslagit ämnen för NKK-riktlinjer, t ex springmaskinfektion.	Förslaget lämnats till NPO.
Autism	Fortlöpande kontakt med LPO psykisk hälsa. LPO BOUH är representerat i LPO psykisk hälsa.	Ökat samarbete med LPO psykisk hälsa.
Barnintensivvård	Kontakt etablerats med LPO perioperativ vård, intensivvård och transplantation.	Samarbete med LPO PIVoT har etablerats.
Barn med sällsynta sjukdomar med komplexa vårdbehov	Samverkat kring patientenkäten för RaraSwed, kvalitetsregistret.	
Uppföljning och insatser efter svår sjukdom som barn	Bidragit till nomineringen.	

3 LPO cancersjukdomar

Ordförande: Anna-Karin Magnusson Falck,

Anna-Karin.MagnussonFalck@skane.se

Processledare: Jenny Lönnberg, Jenny.Lonnberg@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Nationell överenskommelse (ök) Cancer	SVF, fördjupad analys, MVP, PREM	Uppföljning sker enligt ök mall
Prioriterade insatsområden inom LPO	Prevention, SVF-processarbete, Rehabilitering, patientdelaktighet MVP	
Handlingsplan Cancer Region Skåne	LAG OPT, Förankringsprocess MVP Cancer 1177, Kvalitetssäkring av registerdata, fokus på kontaktsjuksköterskor och dess utbildning, lokala patientprocesser med stöd för processmöten	Ledtidsuppföljning enligt gängse förfarande. Kontaktsjuksköterska enligt kvalitetsindikatorer.

4 LPO endokrina sjukdomar

Ordförande: vakant

Processledare: Aleksandra Cavic, Aleksandra.Cavic@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
LAG osteoporos	Vårdförloppet introducerats i berörda verksamheter. Uppföljning via enkät.	Via svar på enkät Q1 2025 framgår att PSVF fullständigt infört i Trelleborg, Ängelholm, Helsingborg samt på SUS. Delvis infört i Kristianstad och Hässleholm. I Simrishamn pågår planeringen för införande.
LAG obesitas	Kartläggning av obesitasvård för barn och unga. Några av LAGs medlemmar bidragit i arbetet med framtagande av kartläggningen av obesitasvård för vuxna.	Gap-analys med konsekvensbeskrivning är genomförd.
LAG diabetes med hög risk för trycksår	Införande av vårdförloppet fortgå enligt införandeprocessen för PSVF	Framtagande av gap-analysen pågår.

5 LPO hjärt- och kärlsjukdomar

Ordförande: Per Kjellin, Per.Kjellin@skane.se

Processledare: Kerstin Zettervall, Kerstin.Zettervall@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Sekundärprevention vid kranskärslssjukdom (tre vårdriktlinjer)	Kartläggning av följsamhet till riktlinjer genom enkät (tre vårdnivåer. LPO planerar att följa upp indikatorer genom kvalitetsregistret SWEDEHEART	Stödmaterial framtaget och publicerat tillsammans med riktlinjerna. Hjärt- och kärlsjukdomar, vårdriktlinjer - Vårdgivare Skåne (utskick via AKO/PUE nyhetsbrev och vårdgivarnytt).
Venös sjukdom i benen- varicer och venösa bensår (vårdprogram och vårdförlopp)	Arbetet med framtagande av gap-analysen pågår.	Planeras av LAG med stöd av regional stödfunktion (LSG UA) som rapporterar till LPO.
Benartärsjukdom, sekundärprevention (kliniskt kunskapsstöd)		Publicerat i februari 2024.
Hypertoni (vårdförlopp, ej publicerat)		LPO inväntar publicering.
Kritisk benischemi (vårdförlopp)	Förbättringsarbeten och uppföljning pågår. Kritisk benischemi – introducerat vårdförlopp - Vårdgivare Skåne	Via svar på enkät Q1 2025 framgår att förbättringsåtgärder pågår, de flesta regionalt föreslagna åtgärderna bedöms vara genomförda på relevanta sjukhus.
Hjärtsvikt del 1 – nydebuterad (vårdförlopp)	Förbättringsarbeten i verksamhet och uppföljning pågår. Hjärtsvikt (del 1) – nydebuterad – introducerat vårdförlopp - Vårdgivare Skåne	Via svar på enkät om status för implementering Q1 2025 framgår att vårdförloppet är <i>Delvis infört</i> : Helsingborg, Hässleholm, Simrishamn, Ystad. <i>Fullständigt infört</i> : CSK, Landskrona, Sus Mö, Sus Lund <i>Planering pågår</i> : Trelleborg. I enkäten svarar 73 % av vårdcentralerna att man arbetar i enlighet med vårdförloppet.
Hjärtsvikt del 2 - kronisk hjärtsvikt (vårdförlopp)	LAG hjärtsvikt (samma som i del 1) start planering för införande (gap-analys, handlingsplan) mars 2025.	
Övrigt	▪ Remissyttrande ▪ Granskning av texter inom ramen för regional patientinformation (1177) samt granskning av SDV ordinationsmallar (Sep-24)	LPO har lämnat in synpunkter på ett antal nationella och regionala remisser. Bidragit i granskning av regional pat.info 1177 samt ordinationsmallar i SDV.

6 LPO hud- och könssjukdomar

Ordförande: Åke Svensson, Ake.Svensson@skane.se

Processledare: Aleksandra Cavic, Aleksandra.Cavic@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Atopisk dermatit	LPO har tagit del av synpunkter från NPO gällande användning av kvalitetsregistret SwedAD. LPO har bistått med att öka tekniskgraden i Skåne. LPO har bistått till ett underlag som lämnats till Socialstyrelsen där behovet av en nationell riktlinje för atopisk dermatit framhållits då vården för patientgruppen är ojämlik i landet.	Täckningsgrad i SwedAD har ökat under 2023 jämfört med föregående åren.
Psoriasis	LPO har arbetat med att öka täckningsgraden för PSO-Reg inom regionen. Inom LPO har flera personer bistått i arbetet med att ta fram ett personcentrerat och sammanhållet vårdförlopp för psoriasis.	Deltagit i arbetet med framtagande av vårdförloppet psoriasis via representant i NAG psoriasis. Vårdförloppet godkändes av SKS hösten 2024 och planeringen för att stödja införande har startat.
Svårläkta sår	LAG svårläkta sår har påbörjat arbete med införandet av vårdförloppet i enlighet med regionala processen. Arbetet kommer att ta flera år i anspråk för att nå full effekt.	Framtagande av gap-analysen förväntas vara klar VT 2025.
Psykodermatologi	LPO har regelbundna kontakter med NAG psykodermatologi men ännu är det inte aktuellt att implementera arbetsmetoden brett i Skåne.	
Remisshantering/ granskning av kunskapsstöd	LPO har yttrat sig om nationella resp. regionala remisser.	LPO har granskat ett 20-tal kliniska kunskapsstöd för primärvården. LPO bistått vid utarbetande av flera regionala riktlinjer inom andra LPO.
Basalcellscancer	LPO har följt det nationella framtagandet av vårdprogram för basalcellscancer.	Föredrag om innehållet i vårdprogrammet presenteras på Läke-medelslagarna i mars 2025. Implementeringsarbetet har redan påbörjats.
Syfilis	LPO har följt arbetet på nationell nivå för att öka medvetenheten i vården avseende syfilis.	Föredrag om syfilisproblematiken presenteras på Läke-medeldagarna i mars 2025.

7 LPO infektionssjukdomar

Ordförande: Åkesson Per, Per.Akesson@skane.se

Processledare: Johanna Jaran, Johanna.Jaran@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Strama	LAG Strama är fortsatt delaktig i det nationella stramarbetet. ▪ Verkar för införande av det nationella tio-punktsprogrammet i Skåne. ▪ Förse förskrivare och allmänheten med information samt med övervakning av antibiotikaanvändning och antimikrobiell resistens i regionen ▪ Fortsatt riktlinjes- och rekommendationsarbete samt antibiotikarondsarbete.	Verksamhetsbesök har genomförts på hälsovalenheter och sjukhusavdelningar. Fortbildningsinsatser mot öppenvård, slutenvård och kommunal vård har genomförts. Statistik över genomförda besök görs fortlöpande, och målsättningen i primärvården är att besöka samtliga hälsovalenheter minst en gång per år.
Sepsis	LAG har genomfört gap-analys samt tagit fram handlingsplan för PSVF sepsis.	Arbete i LAG pågår för att välja ut väsentliga kvalitetsindikatorer och fortlöpande extrahera dessa data ur journalsystemet och andra applikationer.
Hepatit B/C	Implementeringen av nationell elimineringsplan hepatit C pågår. LAG har genomfört gap-analys och formulerat övergripande mål. Framtagande av konsekvensbeskrivningen planeras.	▪ Riktade utbildningsinsatser har genomförts till exempel kriminalvården, beroendevården och till allmänheten. ▪ Data från enheter som sprutbytesmottagningar har visat på en tydlig nedgång av hepatit C bland deltagarna. ▪ Regional statistik från Smittskydd Skåne indikerar en reduktion av nya fall av HCV 2024 jämfört med 2023. ▪ Kommunikationsmaterial har tagits fram till Kriminalvården i samverkan med Koncernstab kommunikation.
Övrigt arbete	▪ Kontinuerligt arbete i LPO pågår i form av värdering av nya diagnostiska metoder och behandlingar inom området (omvärldsbevakning). ▪ Översyn av regionala riktlinjer och remissgranskningar. ▪ LPO är involverade i arbetet med nya journalsystemet, SDV ▪ LPO deltar i logistiken vid parallella projekt, till exempel det LÖF-initierad "Säker Sepsis".	

8 LPO kirurgi och plastikkirurgi

Ordförande: Nordgren Ulrika, Ulrika.Nordgren@skane.se

Processledare: Aleksandra Cavic, Aleksandra.Cavic@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Nationella kunskapsstöd	LPO bevakat framtagande av nationella kunskapsstöd	
Digital patientinformation, 1177.se	LPO bidragit i arbetet med framtagande av digitala pat. information på 1177.se	
Remisshantering	LPO bidragit i arbetet med att besvara nationella remisser	

9 LPO kvinnosjukdomar och förlossning

Ordförande: Helena Strevens, Helena.Strevens@skane.se

Processledare: Jenny Lönnberg, Jenny.Lonnberg@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Mödrahälsovård - sexuell och reproduktiv hälsa "Blå boken"	LPO kommer att bidra i införandet av de nationella rekommendationerna när dessa är godkända.	Ingen aktuell aktivitet, inväntar nationellt arbete
Graviditetsvecka 41	LPO kommer att bidra till det nationella uppföljningsarbetet vid behov.	Ingen aktuell aktivitet, inväntar nationellt arbete.
NAG Kunskapsstöd	LPO kommer att bidra till det nationella uppföljningsarbetet vid behov.	Ingen aktuell aktivitet, inväntar nationellt arbete.
Graviditet med hög risk för sviktande placentafunktion	LPO har varit och är representerade i det nationella arbetet.	Ingår i NAG
Benign gynekologisk kirurgi	LPO kommer att bidra till det nationella uppföljningsarbetet vid behov.	Ingen aktuell aktivitet, inväntar nationellt arbete.
Provocerad Vulvodyn	LAG har genomfört en analys av nuläget och presenterat för Kunskapsstyrningsrådet.	Kartläggningen av vård vid provocerad vulvodyn är klar och förbättringsåtgärderna har föreslagits.
Projekt "Regional patientinformation"	LPO har bidragit i arbetet med granskningen av det medicinska innehållet.	Genomförd granskning av patientinformation på 1177.se
Förvaltning med regionala riktlinjer	Framtagande/förvaltning av regionala riktlinjer	Tagit fram en regional riktlinje Graviditet vid äggdonation – publicering förväntas under 2025. Samverkat med UEK kring uppdateringen av riktlinjer (exempelvis avseende fråga om könsstympning). I samarbete med LPO Levnadsvanor tagit fram ny riktlinje Uppföljning av graviditetsdiabetes – publicering förväntas under 2025.
Remissyttrande vad gäller nationella kunskapsstöd	LPO har engagerat sig i att besvara aktuella nationella remisser.	Lämnat in synpunkter till nationella remisser.

10 LPO levnadsvanor

Ordförande: Malin Skogström, Malin.Skogstrom@skane.se

Processledare: Susanna Stenevi Lundgren,

Susanna.SteneviLundgren@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Enhetlig dokumentation avseende levnadsvanor Vägledning för enhetlig dokumentation av en persons levnadsvanor	Dialog och möten med SDV-gruppering.	Justering av levnadsvanemall i Millennium har inlämnats som önskemål, men det finns troligen inget utrymme för genomförande förrän 2026.
Nationellt kunskapsstöd	▪ Bevakat uppdateringen av Nationella riktlinjer "Vård vid ohälsosamma levnadsvanor" Vård vid ohälsosamma levnadsvanor – Prioriteringsstöd till dig som beslutar om resurser för sjukdomsprevention och behandling ▪ Bidragit i pågående uppdatering av Nationellt vårdprogram - levnadsvanor. ▪ Deltagit i projektledningsgrupp och prioriteringsgrupp på Socialstyrelsen samt under lanseringswebbinariet för de nya riktlinjerna samt pågående arbete i NAG kunskapsstöd levnadsvanor.	Årlig uppföljning av KVÅ-registreringar för levnadsvaneåtgärder inom hela hälso- och sjukvården, med uppdelning på primärvård, specialiserad öppenvårdsmottagning samt psykiatri.
Kartläggning av befintligt utbud av hälsofrämjande insatser inom regionen	▪ Bidragit i kartläggningen och tagit fram en plan för tillgängliggörande av dessa insatser samt identifierat eventuellt behov av kompletterande utbud. ▪ Bidragit till att definiera hälsofrämjande insatser, fört en dialog kring relevanta frågor, fått input från respektive organisation samt bidragit till att utvärdera inkomna svar.	Kartläggningen redovisades för politiken hösten 2024
Följt arbete i LAG riktlinje graviditetsdiabetes	Bidragit med sammanställning av konsekvensanalys inför remissrundan.	
Följt och bidragit i arbetet i LAG metodutveckling RHS	LPO har bidragit med ledamöter	Granskat årliga rapporter Årsrapport Riktade hälsosamtal 2023
Följt arbetet i LAG FaR	Bidragit med ledamot i LAG	Årlig uppföljning av KVÅ-registreringar.

11 Lokalt primärvårdsråd (LPR)

Ordförande: Gunilla Malm, Gunilla.A.Malm@skane.se

Processledare: Johanna Kollin, Johanna.Kollin@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Över- eller underdiagnostik och över- och underbehandling	Rapport författad om jämförelser avseende vårdkontakter i öppenvård för utvalda kroniska sjukdomar år 2015–2023 med titeln 'Var tas patienter med vanliga kroniska sjukdomar om hand i Skåne?'	Spridit information om rapport och primärvårdens uppdrag till kunskapsstyrningen och ansvariga i primärvården i Skåne. Rapporten har även skickats till RPO primärvård Stockholm-Gotland, Västra Götaland, SFAM och Socialstyrelsen.
Medverkan i införandeprocessen av personcentrerade vårdförlopp	Granskat ett flertal Gap-analyser och handlingsplaner samt samverkat vid införandet av vårdförloppen.	Synkroniserat innehåll mellan vårdförlopp och primärvårdsriktlinjer. Bidragit med planering av fortbildning till berörda professioner.
Stödja primärvårdsrepresentanterna i de olika lokala programområden (LPO) och lokala arbetsgrupperna (LAG)	Under året haft två dialogmöten där primärvårdsrepresentanter från LPO och LAG varit inbjudna för att diskutera aktuella frågor (gränssnitt och implementering av PSVF).	Inför framtagande av Gap-analyser har primärvårdsrepresentanter informerat och inhämtat synpunkter från LPR.
Psykisk hälsa	Kartläggning av nuläget. Granskning av dokumentet 'Psykologisk behandling' och möten med representanter från aktuell arbetsgrupp.	Planera för ev presentation av kartläggningen.
Sammanställa vårdöverskjutningar till primärvården	En sammanställning i rapportform är påbörjad. Dialog har förts med RPO primärvård Stockholm-Gotland.	Rapporten planeras vara färdig under 2025.

12 LPO lung- och allergisjukdomar

Ordförande: Henning Stenberg, StenbergHenning@gmail.com

Processledare: Kerstin Zettervall, Kerstin.Zettervall@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL) (vårdförlopp)	Arbetet med införande av vårdförloppet pågår. Introduktion av PSVF KOL i sin helhet planeras till kvartal 2, 2025.	LAG KOL har tagit fram gap-analys samt handlingsplan för både del 1 och del 2. Uppföljning planeras av LAG med stöd av regional stödfunktion (LSG UA) som rapporterar till LPO.
Matallergi, IgE-förmedlad (vårdförlopp)	Arbetet med införande av vårdförloppet pågår.	
Obstruktiv sömnapné (vårdförlopp och vårdprogram)	Arbete med en kartläggning/förenklad gap-analys är påbörjad och därefter samverkan med LPO ÖNH för beslut om implementeringsaktiviteter.	
Lungfibros (vårdförlopp)	Arbete med en kartläggning/förenklad gap-analys är påbörjad och därefter beslut om implementeringsaktiviteter (med eller utan bemanning av en LAG).	
Övrigt	▪ Yttrat sig om remisser vad gäller nationella kunskapsstöd samt svarat på enkät om allergi (Socialstyrelsen och Livsmedelsverket via NPO lung-allergisjukdomar ▪ Granskat texter inom ramen för patientinformation (1177). ▪ Bevakat utbildningsbehov.	LPO har lämnat synpunkter på remisser samt besvarat enkäten. Fem texter inom projektet 1177 för invånare har granskats. Fem Spirometri-utbildning genomförs inom PV

13 LPO mag- och tarmsjukdomar

Ordförande: Daniel Klintaman, Daniel.Klintman@skane.se

Processledare: Rula Hameed, Rula.Hameed@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Införandet av nationella vårdprogrammet (NVP) för levercirros	LAG levercirros har tagit fram en förenklad gap-analys med åtgärdsförslag. Tillsammans med LAG levercirros har LPO planerat för ett AKO-webinarium om levercirros. LPO har planerat för ett levertema på regiondagarna våren 2025.	Gap-analysen kopplad till NVP är genomförd. Utbildningsinsatser för att öka kunskap om levercirros inom primärvården planeras. LPO följer återkoppling från webinarium och regiondagarna
Implementering av endoskopiriktlinjen	LAG endoskopi har fått förlängt uppdrag som går ut på att stödja införande av framtagna regionala riktlinje för endoskopi. LPO följer implementeringen av riktlinjen.	Implementeringsprocess startar med att LAG tar fram en förenklad gap-analys under 2025.
Införande av PSFV IBD	LAG IBD har tagit fram handlingsplan för införande av PSFV IBD som godkänts av KS-råd.	Ett webinarium om att öka kunskap om IBD inom primärvården planeras för våren 2025. LPO följer implementeringen av vårdförloppet IBD.
Projekt digital patientinformation på 1177	LPO har granskat och tagit fram ny patientinformation inom ramen för projektet.	Följande texter är publicerade. Långvarig diarré, tömma ut vätskan från buken -ascites tappning, minska trycket på portvenen-TIPS behandling och mikroskopisk kolit
Införande av nationellt vårdprogram gallstenssjukdom och Appendicit	representanter i NAG Appendicit för att diskutera ev. gap kopplade till de två NVP. Bedömningen är NVP:en är välkända och att berörda verksamheter tillämpar rekommendationerna.	

14 LPO medicinsk diagnostik

Ordförande: Reza Khorshidi, Reza.Khorshidi@skane.se

Processledare: Emma Ekberg, Emma.Ekberg@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Bevaka nationellt arbete, vid behov besvara remisser och planera för att införa godkända nationella arbeten utifrån den nationella arbetsgruppens resultat	▪ <i>Blodanvändning:</i> Arbete pågår på nationell nivå. Ej hanterat av LPO. ▪ <i>Digital patologi:</i> Under året har remissversion av "vägledning för patientsäker och effektiv diagnostik genom digital patologi" hanterats (inga invändningar). ▪ <i>Kodverk mikrobiologi:</i> Arbete pågår på nationell nivå. Ej hanterat av LPO.	
Stödja införandet av nationella kunskapsstöd	LPO har tagit del av och vid behov lämnat synpunkter på gap-analyser och handlingsplaner avseende PSVF, svarat på frågor, samt stöttat vid bemanning av lokala arbetsgrupper.	
Samarbeten med andra programområden på lokal, regional och nationell nivå	LPO har exempelvis tagit emot och besvarat synpunkter från LPO hjärt- och kärlsjukdomar samt lokala primärvårdsrådet (LPR) avseende plan för ordnat införande av slutsatserna i HTA-rapporten "Arbetsprov vid misstänkt kronisk kranskärslssjukdom".	
Plan för ordnat införande av slutsatserna i HTA-rapporten "Arbetsprov vid misstänkt kronisk kranskärslssjukdom"	LAG har tagit fram underlag som innefattar en konsekvensbeskrivning inklusive ekonomi.	Rapporten är färdigställd och har lämnats till berörda verksamheter för vidare hantering.
Övriga insatsområden: LPO MD medverkar i regionalt arbete	LPO har bidragit genom exempelvis granskning av AKO Skåne riktlinjer inför publicering på Vårdgivare Skåne samt genom att bidra med granskare av nationell patient-information 1177.se inom olika områden.	

15 LPO nervsystemets sjukdomar

Ordförande: Olsson Hau Stefan, Stefan.OlssonHau@skane.se

Processledare: Nadia Al Omar, Nadia.Al-Omar@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
PSVF Stroke/TIA del 1 & 2	Vårdförlopp stroke/Tia del 1 är introducerad i verksamheterna. Införande av PSVF stroke/Tia del 2. pågår	Uppföljning via enkäten visar att vårdförloppen har <i>delvis infört</i> : SUS Malmö/Lund samt Lasarettet i Trelleborg och Helsingborg samt sjukhus i Ängelholm. Fullständigt infört Hässleholm och Landskrona. Planeringen pågår i CSK. Införandet har inte påbörjats i Simrishamn. 76 VC anser att de arbetar enligt vårdförloppet. Gap-analysen för PSVF stroke/Tia del 2 är genomförd.
PSVF långvarig smärta vuxna	Införandet av vårdförloppet pågår.	Handlingsplan har tagits fram och godkänts av KS-rådet. Under 2025 introduceras PSVF i berörda verksamheter.
Vårdriktlinje för migrän	Framtagande av gap-analysen.	Gap-analysen är genomförd och underlaget har lämnats till berörda verksamhetschefer för vidare hantering.
PSVF Epilepsi	Arbetet är för närvarande pausat på grund av svårigheter att rekrytera medlemmar till LAG.	
Projekt patientinformation 1177 inkl. kallelse	LPO har granskat ett antal texter.	Lumbalt infusionstest Shuntoperation i hjärnan Deep brain stimulation Behandling med botulinumtoxin (även kallelsen har granskats).

16 LPO njur- och urinvägssjukdomar

Ordförande: Christensson Anders, Anders.Christensson@skane.se

Processledare: Mats Andersson, Mats.G.Andersson@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
CKD (kronisk njursjukdom)	CKS programmet har uppdaterats. Bland annat ändrades remissindikationerna, måltalen för blodtryck har ändrats till att följa internationella riktlinjer <130/80. En ny särskild skrivning om SGLT 2 hämmare.	Implementeringsarbete påbörjats. LPO följer implementeringen.
Stensjukdom	Initierat och genomfört Gap-analys inkl. konsekvensbeskrivning. Ett antal utmaningar har identifierats.	Nationellt pågår arbete med revideringen av NVP. LAG inväntar godkännande. Arbetet med införande fortsätter därefter.
Residualurin	Framtagande av gemensamma skånska riktlinjer för residualurin. Kliniskt innebär riktlinjerna att det finns olika kategorier av larm i intervallet 300 – 500 ml.	Arbetsuppgiften genomförd och överlämnad för implementering i SDV.
Barndialys	SUS har fått NHV-uppdrag inom barndialys.	LPO följer noggrant åtagandet genom de nya och särskilda diagnoskoderna för registrering och uppföljning.
Samarbete primärvård – specialistvård	Familjeläkarna i Barkarby deltog i ett av våra LPO-möten och berättade om samarbetet mellan vårdcentralen och sjukhusen. Möjlighet till digitala ronder diskuterats.	Fysiska och/eller digitala ronder är definitivt en möjlighet framöver för att förbättra patientvården, och under 2025 kommer flera förslag på att tas fram för vidare diskussion.

17 LPO perioperativ vård, intensivvård och transplantation

Ordförande: Anna Forsberg, Anna.Forsberg@med.lu.se

Processledare: Aleksandra Cavic, Aleksandra.Cavic@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Donation	LPO har initierat ett samarbete med RDAS som nu är adjungerad till gruppen vid behov. Uppmärksammat berörd förvaltning om att antalet närståendeveto hade ökat avseende frågan om organdonation.	Två medlemmar i LPO PIVoT ingår i förvaltningsledningen på SUS och bidrar i förvaltningens arbete med att optimera donationsprocessen och ger inspel i relation till befintliga riktlinjer vid behov. Utbildningsinsatser riktade till intensivvårdsläkare på SUS anordnades i samverkan med RDAS och RDAL.
Hälsodeklaration inför anestesi	LPO har yttrat sig om den regionala hälsodeklarationen inför anestesi.	
Perioperativ vård av sköra äldre	NVP Skörhet hos äldre har tagits fram och samarbete med LPO ÅHOPV har påbörjats.	
Läkemedelsspädningar för operation, anestesi och intensivvård	Bidragit i arbetet med samordning av läkemedelsspädningar.	Samordningen är klar. Läkemedelsspädningar ska ske på samma sätt oavsett sjukhus. Ingen ytterligare insats planeras.
Verka för strukturella förutsättningar för en jämlik transplantationsvård i Region Skåne	En analys av transplantationsverksamheten inom SUS och i Region Skåne har gjorts.	Rapporten är klar och har lämnats till berörda verksamhetschefer för vidare hantering.
Kris- och katastrofberedskap	Bevakar.	
Jämlik rehabilitering efter intensivvård	Det har kommit en nationell riktlinje för <i>Uppföljning av vuxna som vårdats på intensivvårdsavdelning</i> . LPO har kartlagt följsamheten till denna. Kartläggningen visar på en ojämlik vård. Exempelvis skiljer sig inklusionstiden för uppföljning mellan olika IVA-enheter i RS. Ett gemensamt fynd är att tillgången till rehabilitering saknas för många patienter. Dessutom är ansvarsfördelningen mellan vårdnivåer för patientens fortsatta rehabilitering efter intensivvård oklar.	Kartläggningen av följsamheten till nationella riktlinjer är färdigställd, och rapporten ska överlämnas till berörda verksamhetschefer via ledamöterna i KS-råd för vidare hantering.

18 LPO psykisk hälsa

Ordförande: Björn Hofvander, Bjorn.Hofvander@med.lu.se

Processledare: Emma Appell, Emma.Appell@askane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
PSVF Depression och ångestsyndrom	Införandeprocessen startar under 2025	
PSVF Självskadebeteende	LPO har genomfört en förenklad gap-analys.	Införande av vårdförloppet fortsätter under 2025.
PSVF Schizofreni – fortsatt vård och behandling del 2.	LAG Schizofreni har arbetat fram ett förslag på handlingsplan för införande av vårdförloppet.	Handlingsplan PSVF schizofreni del. 2 förväntas vara klar under våren 2025. Via svar på enkät Q1 2025 framgår att PSVF del.1. har delvis införts i 5 verksamheter och helt i 2.
Revidering av regionala riktlinjer	Revideringsarbete pågår för Riktlinje förbättrad somatisk hälsa för personer med allvarlig psykisk sjukdom samt Riktlinje för återfalls-förebyggande behandling vid bipolär sjukdom	
Beroende	Bevakar frågan kring samsjuklighet.	
Regionalt projekt digital patientinformation 1177	Granskat texter.	
Remissyttrande	LPO har yttrat sig om flertal nationella/regionala remisser.	
LAG Läkemedel	LPO har bidragit i arbetet med uppdatering av Skåne lista.	Allt arbete har blivit godkänt och publicerat av Läkemedelsrådet
LAG ADHD och autism	Införandet av Socialstyrelsens reviderade riktlinjer för ADHD och autism. Gap har identifierats gällande vård- och stödsamordnare för dem som har komplex problematik. Nya lokala riktlinjer kommer under våren.	LPO följer kontinuerligt arbete med införandet.
LAG Psykologisk behandling	LAG har kartlagt vårdvalsmodellen i Region Skåne för den psyko-terapeutiska vården vid psykisk ohälsa på primärvårdsnivå och identifierat ett antal utmaningar. Har även granskat fler internet-baserade stöd- och behandlingsprogram, SoB.	Rapporten om utmaningar inom den psyko-terapeutiska vården vid psykisk ohälsa på primärvårdsnivå, kopplad till vårdvalsmodellen, har presenterats för KS-rådet.
Övrigt	Samverkat med LPO levnadsvanor kring gemensamma frågor.	

19 LPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin

Ordförande: Katarina Lauruschkus, Katarina.Lauruschkus@skane.se

Processledare: Anders Johansson, Andreas.S.Johansson@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Generisk modell för rehabilitering och delar av försäkringsmedicinskt arbete	LPO bevakar att rehabiliteringsperspektivet finns med i bland annat de GAP-analyser och handlingsplaner som tas fram i införandet av personcentrerade och sammanhålla vårdförlopp i Skåne.	
PSVF Traumatisk hjärnskada lätt samt medel till svår	Arbetet med framtagande av gap-analyser påbörjats. Väntas bli färdiga hösten 2025.	
Trauma (samverkan med flera LPO)	LPO bevakar det nationella arbetet	
Övergång till vuxensjukvård för barn och unga inom habilitering	Arbetet med att anpassa regionala riktlinjer till den nationella vägledningen pågår.	
Försäkringsmedicinskt kunskapsstöd och ledningssystem	Arbetet med att implementera Socialstyrelsens kunskapsstöd för sjukskrivning och rehabilitering fortsätter.	
Kartläggning spasticitet	LPO genomförde under 2024 en kartläggning av behandling för spasticitet i Skåne med främsta fokus på behandling med botulinumtoxin. NPO har meddelat att frågan eventuellt kan bli ett insatsområde från 2026.	
Remissvar/yttranden	Bidragit i remissyttrande.	LPO har under året lämnat synpunkter på ett flertal olika utredningar, analyser och handlingsplaner
Granskning SDV	Medlemmar från LPO har deltagit i workshop för översyn av bland annat ordinationsmallar och listor i SDV.	

20 LPO reumatiska sjukdomar

Ordförande: Johan Karlsson Wallman,

Johan.Karlsson_Wallman@med.lu.se

Processledare: Aleksandra Cavic, Aleksandra.Cavic@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Införande av vårdförlopp Reumatoid artrit (RA), nydebuterad	Vårdförloppet RA-nydebuterad har introducerats i verksamheterna.	LPO följer arbetet med implementeringen med stöd av LAG RA och utvalda indikatorer. Via svar på enkät Q1 2025 framgår att vårdförloppet har fullständigt införts på/i SUS Lund, CSK, Helsingborg och Trelleborg. Delvis införts på SUS Malmö. 93% av tillfrågade VC svarat att de arbetar efter rekommendationerna i vårdförloppet.
Införande av vårdförlopp Reumatoid artrit (RA), etablerad	Framtagande av handlingsplan för vårdförlopp RA-etablerad pågår. Förväntas vara klar under våren 2025.	Gap-analysen är klar.
Införande av vårdförlopp Jättecellsartrit (GCA)	Framtagande av handlingsplan för vårdförlopp Jättecellsartrit sker under våren 2025.	Gap-analysen är klar.
Patientstöd vid reumatiska sjukdomar	Ett digitalt patientstöd för patienter med RA, axial spondylartrit respektive psoriasisartrit har utvecklats nationellt inom NPO reumatiska sjukdomar. LPO reumatiska sjukdomar bevakat det nationella arbetet.	Digitalt patientstöd lanseras nu nationellt och planen är att användningen av detta verktyg även ska inledas inom Region Skåne under 2025. LPO bevakar implementeringen av detta nya verktyg inom Region Skåne, men är inte direkt involverade i implementeringsprocessen.

21 LPO rörelseorganens sjukdomar

Ordförande: Anders Isacson, Anders.Isacson@skane.se

Processledare: Susanna Stenevi Lundgren,

Susanna.SteneviLundgren@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Införande av vårdförloppen artros	LAG Artros har hanterat processen för PSVF Höftledsartros Primärvård samt PSVF knäledsartros del 1.	Svårigheter att följa PSVF till följd av brist på rehabiliteringspersonal.
Införande av vårdförloppet Ledproteskirurgi	LAG Ledproteskirurgi har gjort en gap-analys och handlingsplan för implementering av PSVF.	Både gap-analysen och handlingsplan är framtagna.
Vårdprogram Distala radiusfrakturer	LAG Distala radiusfrakturer har genomfört en gap-analys och arbetar med sammanställning av behandlingsmetoder.	Svårigheter att följa VP till följd av brist på rehabiliteringspersonal.
Vårdförlopp ländryggsbesvär, vuxna	LAG Ländryggsbesvär har inte kunnat påbörja arbetet med PSVF på grund av problem med rekrytering. En förenklad gap-analys genomförs av flera professioner.	
Vårdprogram Höftfraktur	NAG Höftfraktur har tagit fram ett nationellt vårdprogram vilket publiceras Q2. LPO har genomfört en förenklad gap-analys och bedömer att VP kan implementeras utan att en LAG tillsätts.	

22 LPO/RPO sällsynta sjukdomar

Ordförande: Katarina Sandgren, Katarina.Sandgren@skane.se

Processledare: Lena Persson, Lena.Persson@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Vårdförloppet Sällsynta sjukdomar med komplexa vårdbehov	Nationellt pågår arbete med framtagande av vårdförlopp – sällsynta sjukdomar med komplexa vårdbehov. Ledamöter från LPO/RPO har deltagit i arbete inom denna NAG. Inom området bevakas det nationella arbete som pågår inom EU-satsningen JARDIN (Joint Action on the Integration of ERNs into National Healthcare Systems).	Två remissrundor för vårdförloppet har genomförts under året.
Medfödda metabola sjukdomar	LPO/RPO bevakar det arbetet som pausats på grund av pågående utredning avseende uppdrag inom nationell högspecialiserad vård (NHV).	
Genetisk utredning vid misstänkt sällsynt sjukdom	Arbete med gap-analys gällande tillgång till genetisk diagnostik har fortsatt under 2024. Sammanställning av rekommendationer om vilka genetiska analyser som bör övervägas vid misstanke om sällsynt diagnos pågår.	Uppföljning sker bl.a. genom kvalitetsregisterdata från RaraSwed.
Nationellt kvalitetsregister RaraSwed	Arbete med förvaltning och utveckling av det nationella kvalitetsregistret för sällsynta sjukdomar, RaraSwed, pågår kontinuerligt. Ledamot från LPO är med i registerstyrgruppen.	Årlig verksamhetsberättelse för RaraSwed. Förberedande arbete pågår för publicering i Vården i siffror. Öppna data föreligger på Statistik och resultat RaraSwed – Statistik och resultat – csdsamverkan.se.
JARDIN (Arbetspaket 8 – Data Management)	Bevakning av och deltagande i arbete som pågår med register i EU-satsningen JARDIN – Arbetspaket 8 (Data management), sker kontinuerligt.	
Vårdprogram 22q11 deletionssyndrom Prader-Willis syndrom	Planering inför förvaltning och uppdatering av kunskapsstöd.	Revidering av befintliga vårdprogram är planerat till 2026.
Remissvar	Under 2024 har LPO/RPO sällsynta sjukdomar besvarat flertalet remisser, inklusive SoS remiss Nationell strategi för sällsynta sjukdomar.	
Nära samarbete med CSD Syd	Stark koppling till CSD Syd föreligger.	Under året medarbetare från CSD adjungerats till LPO/RPO.

23 LPO tandvård

Ordförande: Claes Virdeborn, Claes.Virdeborn@skane.se

Processledare: Tobias Schölin, Tobias.Scholin@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Vårdförlopp Karies	Nationellt arbete med framtagandet av vårdförloppet pågår. Remiss vårdförlopp karies har gått ut för besvarande.	
Dental erosion	NAG dental erosion ska påbörja sitt arbete med kunskapsstödet men ett första möte inom NAG, med nya deltagare har dröjt. Möte kommer bokas in inom kort.	
Preoperativ undersökning inför narkostandvård	LAG bidragit i arbetet med framtagande av regionala riktlinje. Frågor som inte är kopplade till kunskapsstyrningen hanteras vidare på enhetschefsnivå (enheten för uppdragstyrning och enheten för tillgänglighet och produktionsstyrning).	
Samarbete med andra LPO/LAG	Tandvården fanns representerad i LAG Vårdprogram, barn som riskerar fara illa. Vårdprogrammet färdigställdes under 2024. LAG HUBS Tandvården representeras. Man arbetar med uppdatering av vårdprogrammet utifrån det stödmaterial Socialstyrelsens tagit fram gällande "Samverkan för placerade barn och ungas tillgång till en god hälso- och sjukvård och tandvård". LAG Familjestöd Tandvården representeras. Man arbetar med att ta fram ett familjestödsprogram 0–20 år.	LAG har avvecklats, 240906. I början av 2025 ska finnas ett förslag på reviderat vårdprogram som ska ut på remiss.

24 LPO äldres hälsa och palliativ vård

Ordförande: Anne W. Ekdahl, Anne.W.Ekdahl@skane.se

Processledare: Håkan Toresson, Hakan.Toresson@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
PSVF kognitiv svikt	Handlingsplan har lyfts till Kunskapsstyrningsrådet där beslut fördröjdes på grund av behov av konsekvensanalys. Vårdförloppet introduceras i berörda verksamheter under 2025.	LPO följer kontinuerligt införande av PSVF kognitiv svikt.
PSVF palliativ vård	LAG arbetar med införandet av PSVF.	Gap-analysen och handlingsplan är framtagna.
Kunskapsstöd sköra äldre	LPO ÅHPV har väntat på den nationella processen som under året har landat i ett nationellt vårdprogram för sköra äldre. Det går på remiss under våren 2025.	LPO kommer bemanna en redan beslutad LAG skörhet som kommer redogöra löpande för arbetet i LAG.
Indikatorer ÅHPV i Skåne	Utöver de indikatorer som finns inom PSVF har LPO identifierat andra bredare indikatorer av vikt för äldres hälsa. Följande indikatorer kan vara lämpliga att tas fram (manuellt): ▪ VIS-indikatorer på lokal nivå för att få aktuell uppföljning: Oplanerade återinläggningar inom 30 dagar 80+ Vistelsestid på akuten 80+ Medeltid till läkare 80+ ▪ Andra indikatorer: Utlokaliserade patienter Väntetid till utredning på specialistminnesmottagning	Planering pågår för att ordna validerade och automatiska uttag av indikatorerna.
Kunskapsstöd för Primärvårdens samverkande hälso- och sjukvård i hemmet	Ett antal planeringsmöten har genomförts med bla företrädare för Vårdsamverkan Skåne, LPR och HSS.	I och med bildandet av förvaltningen Nära vård och hälsa har detta arbete pausats i väntan på inriktningsbeslut från förvaltningsledningen.

25 LPO ögonsjukdomar

Ordförande: Peter Åsman, Peter.Asman@med.lu.se

Processledare: Sigrid Kulneff, Sigrid.Kulneff@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Kliniskt kunskapsstöd	LPO har haft möjlighet att lämna synpunkter under remissrundan för de nationella kunskapsstöden inom ögonsjukdomar.	

26 LPO öron, näs och halssjukdomar

Ordförande: Daniel Nordanstig, Daniel.Nordanstig@skane.se

Processledare: Emma Ekberg, Emma.Ekberg@skane.se

Insatsområden	Genomförda aktiviteter	Resultat/Uppföljning
Införande av vårdförlopp grav hörselnedsättning	LAG grav hörselnedsättning har arbetat med att identifiera gap och föreslå förbättringsåtgärder.	Gap-analysen är i slutfas. LAG arbetar för närvarande tillsammans med LSG UA med att skapa förutsättningar för att för att kontinuerligt följa upp de indikatorer som finns i vårdförloppet.
Införande av vårdförlopp obstruktiv sömnrelaterad andningsstörning (OSDB) hos barn	LAG OSDB har arbetat med att identifiera gap och föreslå förbättringsåtgärder.	Gap-analysen är i slutfas.
Dysfagi – framtagande av regional medicinsk riktlinje	LAG dysfagi har arbetat med att ta fram en regional medicinsk riktlinje för dysfagi.	Riktlinje är framtagen och inlämnad till riktlinjeredaktionen. LAG inväntar eventuella synpunkter. Beslut tas sedan i kunskapsstyrningsrådet.
Övriga insatsområden ▪ Hörselassymetri hos vuxna ▪ Riktlinje för kall teknik vid tonsillektomi ▪ Tinnitus AKO och förslag till vårdprogram, Tagit del av och noterat behov av utredning av gruppens storlek. ▪ Medverkan i regionalt arbete.	▪ Hörselassymetri hos vuxna – genomgång av riktlinje och framtagande av förslag på lokala tillägg ▪ Nationell riktlinje för kall teknik vid tonsillektomi godkänd och publicerad på Vårdgivare Skåne. ▪ Medverkan i regionalt arbete genom att exempelvis: bidra med granskning av AKO Skåne riktlinjer inför publicering på Vårdgivare Skåne samt bidra med granskare av nationell patient-information 1177.se inom olika områden	